

Poul Hansen var óførur

Poul Hansen var reiðari

Tórhallur og hansara brøður hava fyrst og fremst verið húkamenn. Teir hava siglt nógv við línuskipum. Vit fara tí í hesi røð at hava nakað av línubátasøgu. Hesa ferð verður tað um Poul Hansen, sum var reiðari hjá fleiri av brøðrunum.

Vit endurgeva her part av tí, sum hevur staðið í FF-bladnum um virksemd hjá Poul Hansen

Í 1938 stovnaði Poul Hansen p/f Kimbil, sum keypti trolaran "Stella Argus".

Aftaná kríggið vant reiðaravirksemið hjá Poul Hansen rættuliga upp á seg. Teir keyptu tá "Kallsevní", sum var ein fyrrverandi enskur trolari.

Slóðbrótaravirksemið hjá Poul Hansen byrjaði í 50-unum, tá ið synirnir eisini vóru komnir upp í leikin. Her skulu vera nevnd nøkur av teirra avrikum.

Bacalao

Eitt virki á landi, sum er knýtt at teimum, er Bacalao. Tað er framvegis er ein partur av býarmyndini í Havn.

Poul Hansen hevði fleiri skip, men umstøðurnar at turka fiskin vóru vánaligar, og siglast mátti til fleiri pláss við og eftir fiski og hetta var ov kostnaðarmikið.

Poul Hansen tók tiskil stig til at byggja Bacalao, sum skuldi vera eitt turkíhús til klippfisk. Í 1953 var farið í holt við byggingina. Aðrir góðir menn vóru eisini við - so sum Esmar Fugløg og Hans Jakku í Smæruni.

Longu í 1956 var Bacalao

nógv tann størsti privati arbeiðsgevarin í Havn. Teir rindaðu kr. 600.000 av samlaðu lønarútgjaldingunum uppá 2,4 mio. kr. Telja vit Poul Hansen sjálvan og Kimbil við, so kemur upphæddin upp á 705 tús. kr. ella 29% av øllum lønarútgjaldingunum. Hetta var meira enn dupult so nógv sum tann næsti arbeiðsgevarin í stødd.

Seinni datt virking av klippfiski burtur, og Bacalao var eitt av teimum fyrstu virkjunum, sum fór undir flakaskering. Í nógv ár vóru teir eitt av størstu flakavirkjunum í landinum, sum tóku ímóti einum fjórðingi av tí fiski, sum varð landaður í Føroyum. Tað skal eisini verða nevnt her, at Bacalao var eitt av teimum fyrstu virkjunum, sum byrjaði prískappingina um fiskin við ársskiðið 1989/90, sum gav okkum marknaðarbúskap á hesum økinum.

Seinni endaði Bacalao í Føroya Fiskavirking, men tað er ein onnur søga.

Búgvín var ein nýskapan, tá ið hann kom í 1957

"Funnu" Flemish Cap

Ikki minni slóðbrótandi er teirra virksemd innan fiskiskap. Her skal fyrst nevast fiskiskapurin á Flemish Cap. Í 1956 leigaði Poul Hansen Atlantsfarið, sum við Júst í Túni sum skipara fór á royndarveiðu á Flemish Cap. Hetta eydnaðist sera væl, og tey fylgjandi 40 árin var hetta ein av okkara týðningarmestu fiskileiðum.

Samstundis byrjaði línubátatíðin, har teir hjá Poul Hansen eisini gingu á odda. Saman við Højgaardsmonnunum á Toftum vóru teir fyrstir at byggja stállínuskip í Noregi, og "Brestir" og "Beinir" komu í 1957. Júst í Túni førði Brest og Eiler Jacobsen førði Bein. Hetta ár lótu teir eisini "Búgván" byggja á Tórshavnar Skipasmiðju. Í 1959 kom "Grímur Kamban", sum Poul Hansen sjálvur átti. Men teir høvdu so trýggjar av hesum nýggju línubátunum, og vóru hesi skip eitt frambrot, tá talan var um umstøðurnar hjá manningini.

Tað vóru hesi nýggju línuskipini, sum fyri ein stóran part áttu heiðurin av, at Føroyar komu seg so væl eftir kreppuna í 50-unum, og at vit tá fingur skip til okkara egnu fiskimenn.

Her skal eisini verða nevnt, at teir hjá Poul Hansen eisini vóru virknir innan endurnýgging av trolaraflotanum. Kimbil bygdi Brand Sigmundarson, og Tórshavnar Trolarafelag, sum teir eisini áttu sín stóra part, Magnus Heinason umleið 1960. Hesir trolarar vóru í mong ár millum teir fremstu í landinum.

Fyrstir við kraftblokki

Tá ið vit koma fyrst út í 60-ini er tað, at kraftblokkurin kemur fram.

Sonurin Aksel tók við

Her eru tað aftur teir hjá Poul Hansen, sum leggja fyr og gera Brest út við kraftblokki. Hetta var ein heilt onnur vinna enn í dag. Brestir tók kanska 160 t. av sild til ídnað. Men fyrstu árin varð sildin saltað upp í tunnur og manningin taldi einar 25 mans. Seinni fingur hini skipini hjá reiðarínum eisini kraftblokk. Teir fóru seinni burtur úr hesi vinnu, men av teirra framskygni gongur sjón fyr søgn, tá vit síggja, hvussu nógv henda vinnan framvegis gevur av sær til samfelagið.

Veiðan undir Føroyum

Slóðbrótaravirkið helt nú fram við veiðuni undir Føroyum. Tað var allarfyrst í 70-unum, at menn fóru at ásanna, at tað fór at vera á okkara heimligu leiðum, at framtíðarfiskiskapurin fór at vera. Tá bygdu vestmenningar Norðfinn og Vestfinn, og nakað samstundis keypti p/f Kimbil Mýling, sum í meira enn 30 ár hevur fiskað stórar nøgdir av fiski, sum hava givið bæði fiskimonnum og arbeiðsfólki á flakavirkjunum nógv arbeiði og góðar inntøkur. Síðani eru nógv skip komin afturat, og fleiri eru eisini farin burturav, men í dag varðar Aksel Hansen, sonur Poul, av einum lutfalsliga stórum parti av okkara feskiskafloata.

Tað skal eisini sigast, at teir hjá Poul Hansen altíð hava avroknað væl og skjótt, og reiðaríð hevur eisini havt sera støðuga manning.

Blakaði drotningini riddarakrossin aftur

Sum ungur fór Aksel at arbeiða í Sjóvinnubankanum. Aftan á kríggið fór hann fyrst til Íslands og síðan til Bretlands at fáa sær

arbeiðsroyndir. Her arbeiðdi hann m.a. hjá kenda fiskakeyparanum Alec White Men umleið 1950 kom hann heimaftur at virka í fyrítøkuni hjá pápanum.

Aksel var eisini virkin í Norda-far, og summarið 1959 var hann í Føroyingahavnini at fáa sett flakavirki í gongd har.

Aksel hevur eisini verið við í øðrum virksemd, sum hevur við fiskivinnu at gera. Eitt skifti var hann formaður í Føroya Reiðarafelag, og hann var í mong ár í fremstu røð í Føroya Fiskasølu. Hann hevur eisini verið formaður í Føroya Arbeiðsgevarafelag.

Vanliga er Aksel sáttligur - men tað var hann ikki, tá hann undir kreppuni blakaði drotningini aftur tann riddarakrossin, sum hann hevði fingið frá henni. So illa helt hann seg og føroyingar vera hagreiddar av dønum tá.

Næstu ferð

Í komandi parti fer Tórhallur at greiða nærri frá sínum systkjum. Serligur dentur verður lagdur á sjólívið hjá beiggjunum. Tá koma vit eisini at hava meira av søguni hjá línuskipunum, sum byrjaði fyr 50 árum síðani.